

ток року, відносять на витрати періоду, а суми перевищення на збільшення первісної вартості. Звернувшись до п. 14 П(С)БО 7, можна виділити таку норму: первісна (переоцінена) вартість основних засобів може бути збільшена на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням і ремонтом об'єкта, визначену у порядку, встановленому *податковим законодавством*. Тут спостерігається зближення показників бухгалтерського та податкового обліку. Але, через різницю у вартості «податкових» і «бухгалтерських» основних засобів, неможливість віднесення дооцінок об'єктів до первісної вартості у податковому обліку та інших причин, зближення можливо і не відбудеться. Особливу увагу слід звернути на визначення 10 % «ліміту». Відповідно до п. 144.1 ПКУ, до даного ліміту включаються ті основні засоби, які підлягають амортизації. Тоді як у бухгалтерському обліку можлива значна частина основних засобів негосподарського призначення, які відповідно до норм ПКУ не підлягають амортизації у податковому обліку.

Отже, одним із першочергових завдань, яке стоїть перед бухгалтером, є визначення економічної сутності проведених операцій, що дасть змогу відобразити їх в обліку об'єктивно.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України.
2. Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями)
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 р № 92.
4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів затверджені наказом Мінфіну від 30.09.03 № 561.

Байраківський А.Л., студент
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — к.е.н.,
старший викладач В.Ф. Мервенецька

ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ

У процесі здійснення господарської діяльності кожному підприємству для управління своєю діяльністю, оцінки її результатів проводиться певне узагальнення усіх змін внаслідок проведених

господарських операцій. Таким узагальненням і є фінансова звітність суб'єкта господарювання.

Звітність являє собою систему взаємопов'язаних узагальнюючих показників, що характеризують фінансовий і майновий стан підприємства за звітний період. Вона є одним із важливих елементів методу бухгалтерського обліку. Складанням звітності завершується повний цикл облікової роботи на підприємстві.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» фінансова звітність — це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Метою складання фінансової звітності є забезпечення користувачів повною, правдивою, неупередженою інформацією про фінансові результати діяльності та фінансовий стан підприємства.

Користувачі фінансової звітності — фізичні або юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємств для прийняття відповідних рішень (ст. 1 Закону). Головною класифікацією основних користувачів фінансової звітності є поділ їх на внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Відповідно до Закону України «Про фермерське господарство», всі фермерські господарства ведуть бухгалтерський облік результатів своєї роботи і подають відповідним органам фінансову звітність, статистичну інформацію та інші дані, встановлені законодавством України.

Фінансова звітність та консолідована фінансова звітність складаються за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності відповідно до законодавства.

Річна звітність складається з Балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал, Приміток до річної фінансової звітності і Додатка до них (форми № 1, 2, 3, 4, 5, 6). Квартальна звітність складається лише з Балансу і Звіту про фінансові результати.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та наказу Міністерства фінансів України від 24.01.2011 р. № 25, внесено зміни до П(С)БО 25, що передбачає можливість складання суб'єктами малого підприємництва Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва форми №1-м і 2-м і Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва форми №1-мс і 2-мс.

Фермерські господарства, які відповідають статусу малих підприємств ведуть бухгалтерський облік за спрощеним Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 19.04.2001р. № 186 і складають звітність відповідно до П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва». Усі інші фермерські господарства ведуть облік за Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій і згідно Інструкції про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій.

Спрощену форму обліку використовують ті господарства, в яких середньооблікова чисельність працівників за звітний період не перевищує десять осіб (включно з членами родини) та обсяг виручки від реалізації продукції не більше 2 мільйонів євро. Основним реєстром даної форми обліку є Журнал обліку господарських операцій, що базується на подвійному записі господарських операцій. А формами фінансової звітності виступає спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва: Баланс ф. № 1-мс і Звіт про фінансові результати ф. № 2-мс.

Зазначимо, що згідно чинного законодавства до малих підприємств належать юридичні особи-суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності (або фізичні особи, які зареєстровані в установленому порядку як фізичні особи — підприємці), у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 млн євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Також варто зазначити, що норми Положення (стандарту) 25 можуть застосовуватися усіма суб'єктами малого підприємництва — юридичними особами, які визнані такими відповідно до законодавства, крім довірчих товариств, страхових компаній, банків, ломбардів, інших фінансово-кредитних і небанківських фінансових установ, суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють обмін іноземної валюти, є виробниками та імпортерами підакцизних товарів, а також суб'єктів підприємницької діяльності, у статутному фонді яких частка вкладів, що належить юридичним особам — засновникам та учасникам цих суб'єктів, які не є суб'єктами малого підприємництва, перевищує 25 %.

Порядок подання фінансової звітності затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. №419. Затвер-

дження звітності підприємства відповідним органом оформлюється актом (протоколом), у якому дається також оцінка діяльності підприємства та пропозиції щодо поліпшення його діяльності.

Баланс ф. № 1-м відрізняється від Балансу ф. № 1 скороченням окремих рядків. При цьому коди рядків збережені.

Форма і зміст Звіту про фінансові результати визначенні Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Форма 2-м, на відміну від Звіту про фінансові результати (ф. №2) представлена тільки одним розділом (об'єднано розділи фінансових результатів і елементів операційних витрат, скорочено кількість проміжних розрахункових рядків).

Показники річної бухгалтерської звітності складаються наростаючим підсумком з початку звітного року за січень — грудень.

Показники квартальної бухгалтерської звітності складаються наростаючим підсумком з початку звітного року за січень — березень (I квартал), січень — червень (II), січень — вересень (III).

Річна фінансова звітність подається підприємствами не пізніше 20 лютого наступного за звітним року.

Квартальна фінансова звітність подається підприємствами не пізніше 25 числа наступного за звітним кварталом.

Підприємства, що мають дочірні підприємства, крім фінансових звітів про власні господарські операції, подають консolidовану фінансову звітність власникам (засновникам) у визначені ними терміни, але не пізніше 45 днів після закінчення звітного кварталу та не пізніше 15 квітня наступного за звітним року.

Фінансова звітність суб'єктами малого підприємництва та підприємствами іноземних суб'єктів господарської діяльності складається у тисячах гривень з одним десятковим знаком, усіма іншими підприємствами й організаціями — у тисячах гривень без десяткових знаків, крім розділу III Звіту про фінансові результати (ф. № 2) вартісні показники якого складаються у гривнях і копійках.

Якісна відмінність між квартальним і річним фінансовим звітом полягає в тому, що перший складають в основному за даними поточного обліку, а показники річної звітності підтверджуються результатами інвентаризації активів та зобов'язань, що забезпечує їх достовірність.

Датою подання фінансової звітності для підприємства вважається день фактичної її передачі за належністю, а в разі надсилання її поштою — дата одержання адресатом звітності, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку, що обслуговує адресата. У разі, коли дата подання звітності випадає на неробочий день,

термін подання переноситься на перший після вихідного робочий день.

Кожну форму фінансової звітності підписують керівник підприємства і головний бухгалтер. Звіт суб'єкта малого підприємництва, який складається з Балансу і Звіту про фінансові результати, передбачає один підпис керівника підприємства і головного бухгалтера після показників про фінансові результати.

Відповідні органи при перевірці поданої на їхню адресу звітності встановлюють правильність оформлення звіту і звітних даних, на явність всіх звітних форм, взаємозв'язок і погодженість між окремими показниками та формами звітності.

Затвердження звітності підприємства відповідним органом оформлюється актом (протоколом), у якому дається також оцінка діяльності підприємства та пропозиції щодо поліпшення його діяльності.

Власне організація та ведення бухгалтерського обліку в фермерських господарствах регулюється Методичними рекомендаціями з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарства, затверджених наказом Міністерства агрополітики від 2 липня 2001 р. № 189, де напрацьовано, та пояснено сумісні з сучасною практикою господарювання облікові інструменти.

Зазначимо, що від обраної з можливих в Україні форм ведення бухгалтерського обліку залежить не лише ведення обліку, а й складання та подання звітності, тобто форми та чисельності форм звітності.

Форми обліку, які можуть застосовуватись у фермерських господарствах, можна поділити на такі: меморіально-ордерну, журнально-ордерну, Журнал-Головну, просту та спрощену.

Варто зазначити, що переважна більшість фермерських господарств відносяться до малих підприємств, згідно законодавства України, а тому важливими в класифікації форм обліку є саме проста та спрощена.

Слід вказати, що окрім журнально-ордерної форми фермерські господарства, що відповідають статусу великих підприємств, можуть застосовувати й меморіально-ордерну форму обліку. Кожна з наведених форм обліку може вестись автоматизовано (за допомогою комп'ютерної техніки) або з використанням ручної праці.

В основній своїй масі фермерські господарства застосовують спрощену систему обліку, проте більшість реєстрів бухгалтерського обліку, розроблених для фермерського обліку, не відображають багато особливостей даної форми господарювання. Особ-

лівістю обліку фермерських господарств є те, що стосовно нього не можна застосовувати загальні принципи організації обліку сільськогосподарських підприємств, так як облік фермерських господарств повинен бути мало затратним і спрощеним. Однак, потрібно чітко визначити межу скорочення обліку, яка б з одного боку — спростила звітність фермерських господарств, а з іншого — забезпечувала б всі потреби управління.

Бабич О.М., студент
Вінницький національний аграрний університет
Науковий керівник — д.е.н., професор Л.В. Гуцаленко

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Система внутрішнього контролю на підприємстві посідає одне з найважливіших місць у плануванні діяльності і перспектив розвитку. Система внутрішнього контролю забезпечує перевірку достовірності і правильності інформації підприємства, збереження матеріальних цінностей, дотримання працівниками чинного законодавства, проводить аналіз ефективності використання ресурсів підприємства та інше [4, с. 130].

Застосування внутрішнього аудиту в системі внутрішньогосподарського контролю, перш за все цікавить власників підприємства у підтвердженні достовірності інформації про господарську діяльність цих підприємств.

Трактування сутності та значимості внутрішнього аудиту, як складової внутрішньогосподарського контролю у економічній літературі досить неоднозначне. Його дослідженню присвячені праці таких вітчизняних учених, як Н.А. Бортника, А.Н. Бортника, Ф.Ф. Бутинця, Н.І. Дорош, М.Д. Ковінька, Я.В. Меха, В.П. Пантелєєва, О.А. Петрик, В.С. Рудницького, В.В. Сопка та ін.

Здійснення внутрішнього аудиту на підприємствах України не носить обов'язкового характеру, проте у суб'єктів господарювання, де він все таки проводиться не має жодної юридичної сили. Рішення про провадження внутрішнього аудиту приймається власниками підприємств, спираючись тільки на їхні інтереси.

В Україні в наш час лише невелика кількість підприємств бачить необхідність запровадження внутрішнього аудиту. Причина